

Cvičení 1: Identifikujte v každém odstavci významovou větu. Vysvětlete svoji volbu.

Miroslav Mareš: Soudobý výzkum extremismu v Německu a jeho střeoevropský dopad

Výzkum extremismu se stal důležitou součástí soudobé politologie a je jednou z jejích velmi sensitivních oblastí z hlediska politizace či dokonce sekuritizace jeho výstupů. Zemí, ve které dosáhl výzkum extremismu zřejmě největšího významu co do etablování, institucionalizace i propojení politických a odborných debat, je v kontextu historických okolností i politického vývoje Německo. Německý výzkum extremismu a jeho politizace přitom ovlivňuje i dění za hranicemi země, zvláště střeoevropských států.

Miloš Brunclík, Michal Kubát: Parlamentarismus nebo poloprezidencialismus? Spor o klasifikaci střeoevropských demokratických režimů?

Pro střední Evropu je příznačné, že intenzita a obsah diskusí o střeoevropských režimech (a prezidentech) vždy velmi úzce souvisela s politickým a ústavním vývojem. Nejviditelnější je to v Polsku, kde proběhla hlavní diskuse o tamním režimu v 90. letech 20. století, kdy Polsko procházelo složitým ústavně politickým vývojem, který vyvrcholil přijetím ústavy v roce 1997.[6] Polští politologové a ústavní právníci v 90. letech 20. století intenzivně diskutovali o rozdílech mezi parlamentní a poloprezidentskou formou vlády a aplikovali tyto teoretické poznatky na polský režim.

Karel Kouba: Prostorová analýza českého stranického systému. Institucionalizace a prostorové režimy.

Snaha zachytit míru prostorové institucionalizace stranických soustav, je vyjádřena ve výzkumu jeho nacionalizace [Caramani 2000; Jones, Mainwaring 2003; v Česku srov. Chytílek, Šedo 2004]. Tuto lze defí novat jako míru, v jaké jednotlivé strany rovnoměrně soutěží v odlišných regionech. Rozdíly mezi odlišnými stupni nacionalizace mají dopad nejen na politické strategie jednotlivých aktérů a volební chování, ale i na vzorce politické soutěže [Jones, Mainwaring 2003]. Stupeň nacionalizace tak má zřejmé důsledky pro charakter stranického systému, a tím i na povahu demokracie. Oba autoři navrhli, že vysoký stupeň systémové homogenity v prostoru zvyšuje pravděpodobnost demokracie. Vyspělé evropské demokracie se oproti mimoevropským stranickým soustavám vyznačují vysokou mírou nacionalizace [Caramani 2000; Jones, Mainwaring 2003].

Cvičení 2: Přečtěte si následující odstavce a z uvedených možností vyberte nejlepší významovou větu. Proč jste vybrali zrovna tuhle?

Petr Kaniok: Strana svobodných občanů – čeští monotematictí euroskeptici?

XXX Před vznikem EU totiž byla evropská integrace elitami řízený projekt, který příliš nevstupoval do života běžných voličů. Naopak, vznik EU, obsahující například koncept evropského občanství, ale také posílení pravomocí přímo voleného Evropského parlamentu, o poznání přiblížil evropskou integraci veřejnosti a každodenní politice. Zejména v 90. letech 20. století tak začala veřejnost členských států opakovaně vyjadřovat skutečný či domnělý nesouhlas s vývojem evropské integrace, vyjadřovaný ať už v referendech ratifikujících změny primárního práva či ve volbách.

- a) Zavedení evropské petice dalo do rukou občanů EU poměrně silný nástroj jak spoluurčovat agendu Evropského parlamentu.
- b) Euroskepticismus představuje relativně nový pojem, který se v evropské integraci (a poté v politologii) objevil až v 80. letech 20. století.
- c) Evropská integrace vznikla v 50. letech 20. století především jako výsledek snahy obnovit ekonomický růst západní Evropy, přičemž Shromáždění ESUO (jak se jmenoval předchůdce Evropského parlamentu) měl pouze roli poradního orgánu.

Seán, Hanley: Dynamika utváření nových stran v České republice v letech 1996-2010: hledání možných příčin politického zemětřesení

XXX V druhé polovině roku 2009 se strana vynořila z politické bezvýznamnosti, vznesla se na vlně podpory a v červnu 2010 vstoupila do parlamentu s více než 10 % hlasů. I když mělo toto uskupení v době svého vzniku v roce 2002 pražskou základnu a jeho aktivity byly víceméně omezeny na městskou politiku, vyhnuly se VV nezávislým a lokalistickým apelům, které jsou pro regionální strany typické, ve prospěch vágního, přesto však jasně programatického postoje, jenž zdůrazňuje boj proti korupci, přímou demokracii, reformu a obnovu. Tato témata byla a jsou klasickými stavebními kameny, jichž strany „projektu novosti“ užívají v pobaltských zemích i jinde ve střední a východní Evropě [Sikk 2009, 2010].

- a) Stranou, která nejlépe zapadá do kategorie „projektu novosti“, jsou Věci veřejné (VV) vedené bývalým investigativním reportérem Radkem Johnem.
- b) Příkladem populistické strany jsou Věci veřejné, které byly vedené od roku 2009 Radkem Johnem.
- c) V roce 2006 uspěly Věci veřejné významně ve volbách do zastupitelstva hlavního města Prahy.

Cvičení 3: Přečtěte si následující významové věty a doplňte k nim odstavec, který je rozvádí.

Brno je úžasnou turistickou destinací.

Internet přinesl významné změny ve fungování současné společnosti.

Mojí vysněnou turistickou destinací je...

Cvičení 4: Přečtete si následující odstavce a ke každému vymyslete vlastní významovou větu.

Seán, Hanley: Dynamika utváření nových stran v České republice v letech 1996-2010: hledání možných příčin politického zemětřesení

XXX Nejenže se podpora obou hlavních stran propadla na historicky nejnižší úroveň – pro ODS to byl nejnižší zisk v parlamentních volbách vůbec a pro ČSSD nejhorší výsledek od roku 1992 –; jeden ze čtyř pilířů českého stranického systému, KDU-ČSL, z Poslanecké sněmovny vypadl zcela. V roce 2010 se navíc do parlamentu probojovala ne jedna, ale dvě nové strany, TOP 09 a Věci veřejné (VV), které dohromady získaly 26,7 % odevzdaných hlasů.

Martin Kreidl, Klára Vlachová: Sociální zázemí extrémní pravice v ČR

XXX To souvisí s jejich politickou nezakotveností a s absencí vlastní politické tradice na jedné straně, na straně druhé ale i s jejich menším konzervatismem, obecným příklonem k radikálním řešením a vyšší citlivostí na nově se objevující politická témata. Podle Betze jsou zároveň mladí lidé významně více zastoupeni mezi těmi, kdo na postupující modernizaci společnosti nejvíce doplácují, a mají tedy silnější motiv připojit se k protestním stranám [Betz 1993]. Tezi o příklonu mladých voličů k francouzské Národní frontě dokumentuje Veugelers [1997]. Stejnou evidenci pro případ norské Pokrokové strany, rakouské FPÖ, německých Republikánů uvádí Betz [1993] a pro britskou Národní frontu např. Husbands [1981].

Cvičení 5: Přiřaďte následující texty k typu odstavce.

The preliminary analyses that we undertake here suggest that such data sets will yield considerable fruit. In the main, we have found that the salience of portfolios is quite similar between Eastern and Western Europe. With a few exceptions, individual ministerial posts have about the same value in the two regions. And this occurs despite large differences in political, economic, social and cultural context. This leads us to believe that the countries in Eastern Europe rapidly have come to be dominated by the same sort of political issues as the established democracies of Western Europe.

After a thorough analysis of the distinct cleavage configurations in the different East Central European countries, the main conclusion needs to be that the process of party system institutionalization is hindered when a country's cleavages cross-cut and fostered when coinciding (i.e. cumulating). Moreover, the degree to which cleavages cross-cut with each other exerts an unquestionable influence on the level to which party systems institutionalize: the lower the cross-cuttingness, the higher the institutionalization.

The third and final ideological feature is populism, here defined as a thincentred ideology that considers society to be ultimately separated into two homogeneous and antagonistic groups, 'the pure people' versus 'the corrupt elite', and which argues that politics should be an expression of the *volonte' ge'ne'rale*, i.e. the general will of the people (Mudde 2007: 23). While the populist ideology has much deeper roots in the US than in (Western) Europe (e.g. Goodwyn 1976; Kazin 1995), key elements are clearly linked to fundamental values of western societies in general.

Obvyklým kritickým momentem se pro dánskou vládu stává schvalování státního rozpočtu. Právě tady se dá asi nejlépe ukázat vysoká flexibilita a pragmatičnost místní praxe, která je ochotna připustit jako smluvní opozici prakticky kohokoliv. Například pro rozpočet na rok 1988 se tehdejší středoprávní vláda dohodla po intenzivním vyjednávání na velmi bolestném kompromisu se sociálními demokraty, kteří si vymohli rozsáhlé transfery do sociálního zabezpečení, což prudce „zamávalo“ se státními výdaji. Po této zkušenosti další stranickým složením mírně odlišná středoprávní vláda rozpočet na následující rok raději vyjednala s Pokrokovou stranou, aby nemusela znovu přistoupit na „excesivní koncese“ sociálním demokratům (Green-Pedersen 2001: 60).

This article focuses on the meaning, measurement, and consequences of polarization in contemporary democratic party systems. I begin by discussing the concept of party system polarization in the research literature and why polarization is important to study. Second, I provide a new measurement of party system polarization based on public perceptions of parties from the Comparative Study of Electoral Systems (CSES). The CSES has now conducted surveys in two waves and has polled citizens in more than 50 elections. Most important, I examine two potential implications of party system polarization and demonstrate how polarization has stronger effects than party fractionalization. Finally, I discuss the implications of these findings for contemporary party systems.

